

Rekenkamer Amsterdam

Onderzoeksprogramma 2007 Gemeente Amsterdam

20 december 2006

R a

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Taak en positie rekenkamer	7
1.2 Uitgangspunten onderzoeksprogramma	7
2 Selectie onderzoeken	9
2.1 Groslijst onderzoeken	9
2.2 Selectiecriteria	11
2.3 Selectie onderzoeken 2007	11
3 Onderzoeken 2007	13
3.1 Woningbouwbeleid	13
3.2 Preventieve en curatieve jeugdzorg	14
3.3 Kunstbeleid	15
3.4 Toezichtsonderzoek Wet toezicht accountantsorganisaties	16
4 Overige activiteiten	17
5 Planning	19
Bijlage 1 - Onderzoeksproces	21

R a

Samenvatting

De Rekenkamer Amsterdam (verder: rekenkamer) onderzoekt sinds 2004 vanuit een onafhankelijke positie de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het beleid van de gemeente en de uitvoering daarvan.

Door middel van onderzoek wil de rekenkamer een bijdrage leveren aan het verbeteren van het functioneren van bestuur en organisatie.

In het onderstaande overzicht is het onderzoeksprogramma 2007 samengevat.

Samenvatting onderzoeksprogramma 2007 Rekenkamer Amsterdam
<p>Nieuwe onderzoeken 2007:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Woningbouw - Jeugdzorg - Kunstbeleid - Toezichtsonderzoek Wet toezicht accountantsorganisaties
<p>Afronding onderzoeken 2006:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Re-integratiebeleid (verschijnt januari 2007) - Inkoop ICT (verschijnt april 2007) - Vervolgonderzoeken: <ul style="list-style-type: none"> o Financieel beheer infrastructurele projecten (verschijnt januari 2007) o Sociale veiligheid (verschijnt februari 2007)
<p>Overige activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervolgonderzoeken (circa een jaar na publicatie van het onderzoek): <ul style="list-style-type: none"> o Subsidiëring welzijnsinstellingen o Voortijdig Schoolverlaten o Schaderegeling Noord/Zuidlijn o Rekeningresultaat 2005 o Meetbaarheid gemeten -beoordeling jaarplan 2007 - Onderzoeksprogramma 2008

Voor deze activiteiten heeft de rekenkamer in 2007 in totaal 1200 onderzoeksdagen beschikbaar.

Het programma kan in de loop van 2007 wijzigen als de gemeenteraad verzoeken tot onderzoek bij ons indient en wij deze honoreren.

Dr. V.L. Eiff
Directeur Rekenkamer Amsterdam

R a

1 Inleiding

1.1 Taak en positie rekenkamer

De rekenkamer wil het volgende bereiken: het leveren van een bijdrage aan de verbetering van het functioneren van het bestuur van de gemeente op aspecten effectiviteit, efficiency en rechtmatigheid.

De onderzoeken van de Rekenkamer Amsterdam richten zich op het beoordelen van:

- de aard en omvang van de effecten van het beleid en de daartoe door de gemeente geleverde prestaties (doeltreffendheid);
- de sturing en beheersing van bedrijfsprocessen binnen de gemeente (doelmatigheid);
- de naleving door de gemeente van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (rechtmatigheid).

Zorgvuldigheid, objectiviteit, onderbouwing, consistentie, bruikbaarheid, onafhankelijkheid, doelmatigheid en controleerbaarheid zijn kwaliteitseisen voor het werk van de rekenkamer. De rekenkamer wil zich transparant en toegankelijk aan de buitenwereld presenteren. De rapporten van de rekenkamer zijn daarom openbaar.

De werkwijze van de rekenkamer is er in eerste instantie op gericht de gemeenteraad van informatie te voorzien. Daarmee versterkt zij de controlerende en toezichthoudende taak van deze raad. Daarnaast wil de rekenkamer met behulp van op onderzoek gebaseerde aanbevelingen een bijdrage leveren aan het verbeteren van de gemeentelijke organisatie. In dat licht wil zij ook dat de resultaten van haar werkzaamheden tot een grotere bewustwording in de organisatie leiden voor evaluatie van beleid en uitvoering en voor de aspecten effectiviteit, efficiency en rechtmatigheid.

Samengevat houdt de doelstelling van de rekenkamer in het toetsen en verbeteren van het functioneren van de gemeente.

1.2 Uitgangspunten onderzoeksprogramma

De rekenkamer legt jaarlijks een onderzoeksprogramma ter kennisname voor aan de gemeenteraad.¹ Het voorliggende onderzoeksprogramma gaat in op het onderzoek dat de rekenkamer in 2007 wil uitvoeren.

Gelet op de begroting van de rekenkamer zijn per jaar ongeveer 1200 onderzoeksdagen beschikbaar. In 2007 besteedt de rekenkamer hiervan ongeveer 800 dagen aan de uitvoering van vier nieuwe onderzoeken, en 300 dagen aan afronding van onderzoeken uit 2006 en overige onderzoeksactiviteiten. Daarnaast leert de ervaring dat capaciteit

¹ Artikel 10, lid 3, Verordening Rekenkamer Amsterdam, 19 juni 2003.

beschikbaar dient te zijn voor onvoorziene activiteiten, waarvoor 100 dagen zijn begroot.

Nieuwe onderzoeken (zie paragrafen 2,3 en 5 van dit programma)

De rekenkamer voert jaarlijks ongeveer vier onderzoeken uit. In onderzoeksdagen gerekend variëren de onderzoeken van 2007 in omvang tussen de 150 en 250 onderzoeksdagen. Een onderzoek heeft een doorlooptijd van gemiddeld 6 maanden. In doorlooptijd leidt dit tot de volgende globale planning van onderzoeken, onderverdeeld naar de verschillende fasen van het onderzoek:

- voorbereiding 1 tot 2 maanden
- uitvoering 2 tot 4 maanden
- wederhoor 1 tot 2 maanden

Afronding onderzoeken 2006 (zie paragraaf 5 van dit programma)

In 2006 heeft de rekenkamer de volgende onderzoeken gepubliceerd:

- Subsidiëring welzijnssector (24 februari 2006);
- Voortijdig schoolverlaten (28 februari 2006);
- Vereveningsfonds (op verzoek gemeenteraad, 2 maart 2006);
- Rekenkamerbrief over jaarstukken 2005 (niet geprogrammeerd, 7 juni 2006);
- Meetbaarheid gemeten: beoordeling jaarplan 2007 (op verzoek gemeenteraad, 1 november 2006);
- Schaderegeling Noord/Zuidlijn (3 november 2006).

Van het onderzoeksprogramma 2006 zijn nog twee onderzoeken in uitvoering:

- Re-integratiebeleid (verschijnt in januari 2007);
- Inkoop ICT (verschijnt in april 2007)

De uitvoering van deze onderzoeken is getemporeerd om tegemoet te kunnen komen aan de verzoekonderzoeken van de gemeenteraad. Voor de afronding van deze onderzoeken zijn in 2007 naar schatting nog 150 onderzoeksdagen nodig. Het onderzoek Woningbouw uit het programma 2006 is doorgeschoven naar het onderzoeksprogramma 2007.

Overige onderzoeksactiviteiten (zie paragraaf 4 van dit programma)

Naast de uitvoering van de reguliere onderzoeken verricht de rekenkamer in 2007 ook een aantal andere onderzoeksactiviteiten:

- Vervolgonderzoeken
- Onderzoeksprogramma 2008

Voor deze activiteiten zijn in 2007 in totaal 150 dagen begroot.

Onvoorzien (zie paragraaf 4 van dit programma)

De rekenkamer kiest voor enige vrije ruimte in het onderzoeksprogramma 2007 omdat de ervaring heeft geleerd dat er in de loop van het jaar ook capaciteit nodig is voor het honoreren van verzoeken, het reageren op actuele kwesties via rekenkamerbrieven of het eventueel plegen van een extra inzet op lopend onderzoek. De post onvoorzien wordt gesteld op 100 dagen.

2 Selectie onderzoeken

De rekenkamer heeft een lijst met mogelijke onderwerpen opgesteld. Onderstaande lijst is ingedeeld naar raadscommissie en verantwoordelijk wethouder. Daarbij is aangegeven of de rekenkamer al eerder onderzoek op het terrein heeft gepubliceerd.

2.1 Groslijst onderzoeken

Algemene Zaken, Openbare Orde en Veiligheid, Integraal Veiligheidsbeleid, Bestuurlijk Stelsel, Bestuursdienst, Regelgeving en Handhaving, Juridische Zaken en Communicatie
(burgemeester Cohen)

Eerder onderzoek: - Sociale veiligheid (publicatie 19 oktober 2005)

Groslijst 2007: - Aankoop onroerend goed en/of criminele panden door gemeente
- Inspraakprocedures burgers: hoe, wanneer en met welk effect?

Financiën, Economische Zaken, Zee- en Luchthaven
(wethouder Asscher)

Eerder onderzoek: - Meetbaarheid programmabegroting 2007 (publicatie 1 november 2006)
- Schaderegeling Noord/Zuidlijn (publicatie 3 november 2006)

Groslijst 2007: - Wet Toezicht Accountantsorganisaties
- Deelnemingen Havenbedrijf
- Verwerven subsidies EU en Rijk
- Effectiviteit beleid gericht op verbetering vestigingsklimaat voor bedrijven
- Gevolgen gemeentelijke kredieten voor lasten burgers en bedrijven

Zorg en Milieu, Personeel en Organisatie, Openbare Ruimte en Groen
(wethouder Vos)

Geen eerder onderzoek

Groslijst 2007: - Verslavingszorg: doeltreffendheid uitvoering zorgtaak gemeente
- Luchtkwaliteit: gevolgen voor kosten en tijdigheid projecten
- Handhaving milieuvergunningen
- Beloningsbeleid binnen de gemeente: verschil in secundaire arbeidsvoorwaarden

Kunst en Cultuur, Lokale Media, Sport en Recreatie, Bedrijven, Deelnemingen en Inkoop

(wethouder Gehrels)

Geen eerder onderzoek

- Groslijst 2007:
- Kunstbeleid: doelmatig en doeltreffend?
 - Financiering Hoogrendement Afvalverwerkingsinstallatie
 - GVB: effecten en neveneffecten businessplannen

Ruimtelijke Ordening, Grondzaken, Waterbeheer en Informatie- en communicatietechnologie

(wethouder Van Poelgeest)

- Eerder onderzoek:
- Financieel beheer infrastructurele projecten (23 november 2005)
 - Vereveningsfonds (publicatie 2 maart 2006)
 - Inkoop ICT (lopend onderzoek)

- Groslijst 2007:
- Financiële risico's Zuidas
 - Gemeentelijk grondbeleid/grondexploitatie

Werk en Inkomen, Sociale Infrastructuur, Educatie, Jeugdzaken, Diversiteit en Grotestedenbeleid

(wethouder Aboutaleb)

- Eerder onderzoek:
- Welzijnssubsidies (publicatie 24 februari 2006)
 - Voortijdig schoolverlaten (publicatie 28 februari 2006)
 - Re-integratiebeleid (te publiceren in januari 2007)

- Groslijst 2007:
- Jeugdzorg: doeltreffendheid preventieve jeugdzorg en samenwerking met curatieve jeugdzorg.
 - Doeltreffendheid en doelmatigheid WSW (WRA-groep)
 - Resultaatgericht Integratie- en diversiteitsbeleid

Verkeer en Vervoer, Infrastructuur, Dienstverlening, Volkshuisvesting en Monumenten

(wethouder Herrema)

- Eerder onderzoek:
- Financieel beheer infrastructurele projecten (23 november 2005)

- Groslijst 2007:
- Doelmatigheid en doeltreffendheid woningbouwbeleid
 - Doeltreffendheid bestrijden onrechtmatige bewoning (operatie Zoeklicht)
 - Doelmatigheid parkeerbeheer
 - Doelmatig en doeltreffend taxibeleid

2.2 Selectiecriteria

Om te komen tot het onderzoeksprogramma voor 2007 zijn de onderwerpen beoordeeld aan de hand van de vier criteria waaraan onderwerpen in de visie van de rekenkamer moeten voldoen om voor onderzoek in aanmerking te komen (zie tabel 1).

Tabel 1 - Selectiecriteria onderzoeksonderwerpen

criterium	Toelichting
1. Risico's	Aan het onderwerp zijn risico's op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van het gemeentelijke beleid verbonden.
2. Substantieel belang	Het onderwerp heeft een substantieel maatschappelijk, financieel of politiek belang. Het maatschappelijke belang komt voort uit de functie die een onderwerp vervult in de bredere maatschappelijke context en/of de impact die een onderwerp heeft op burgers, verenigingen, ondernemers/bedrijven en/of maatschappelijke instellingen. Van een substantieel financieel belang is sprake als er hoge uitgaven met het onderwerp gepaard gaan of als er relatief veel financiële transacties plaatsvinden. Het politieke belang van een onderwerp is gelegen in de mate waarin het onderwerp op de politieke agenda staat. Het gaat nadrukkelijk niet om incidenten.
3. Urgentie	Het onderwerp is zo actueel dat het juist in 2007 onderzocht moet worden.
4. Toegevoegde waarde	De rekenkamer levert door haar onderzoek nieuwe informatie op die voorheen niet voorhanden was en/of kan bij het onderzoek gebruik maken van haar unieke positie en mogelijkheden.

Diversiteit

De hiervoor genoemde criteria bepalen of een onderwerp geschikt is voor onderzoek. Bij de uiteindelijke keuze voor de onderwerpen in het onderzoeksprogramma let de rekenkamer ook op diversiteit in onderwerpen en een spreiding over beleidsterreinen.

2.3 Selectie onderzoeken 2007

Op basis van bovengenoemde criteria zijn de onderwerpen van de groslijst afgewogen. Dit heeft geresulteerd in de selectie van de volgende vier onderwerpen:

1. Woningbouwbeleid
2. Preventieve en curatieve jeugdzorg
3. Kunstbeleid
4. Toezichtsonderzoek Wet toezicht accountantsorganisaties

Deze vier onderwerpen worden in het volgende hoofdstuk kort toegelicht.

Bij de start van elk onderzoek maakt de rekenkamer een onderzoeksopzet. Daarin wordt het onderwerp nader afgebakend en is een uitwerking opgenomen van doelstelling, probleemstelling, onderzoeksvragen, normenkader, aanpak en planning. Deze onderzoeksopzet brengt de rekenkamer ter kennis van de organisaties waar het onderzoek zich op richt.

De gemeenteraad heeft op grond van de verordening op de rekenkamer het recht om verzoeken voor onderzoek tot de rekenkamer te richten. Als de rekenkamer op een dergelijk verzoek ingaat, heeft dat consequenties voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma, zowel in de keuze van onderwerpen als in planning.

Bijlage 1 bevat een uitgebreidere toelichting op het onderzoeksproces van de rekenkamer.

3 Onderzoeken 2007

3.1 Woningbouwbeleid

Korte schets context

Het nieuwe college van B&W wil starten met de bouw van 20.000 woningen in vier jaar. De grondprijzen zullen marktconform zijn. Op de grote bouwlocaties en in de stedelijke vernieuwingsgebieden wordt 30% sociale huurwoningen gerealiseerd, waaronder woningen voor ouderen, studenten, jongeren en voor grote gezinnen.

Een van de instrumenten van de gemeente om dit te bereiken is het maken van afspraken met woningbouwcorporaties over de woningbouwproductie in de stad. Andere instrumenten waarmee de woningbouwproductie kan worden gestimuleerd zijn de grondexploitatie en de investeringsfaciliteiten voor woningbouwcorporaties. Ten slotte is binnen de gemeente een grote vereenvoudiging van procedures ingezet.

Belang onderzoek

De resultaten van het beleid van het vorige college laten een wisselend beeld zien. Zo zijn weliswaar 16.000 in aanbouw genomen, maar was uiteindelijk de netto toename van de woningvoorraad lager dan beoogd. De rekenkamer is dan ook geïnteresseerd in de impulsen die de gemeente geeft en heeft gegeven aan de woningvoorraad. De vraag komt hierbij op of deze middelen doelmatig zijn besteed en in welke mate dit tot aanwijsbare resultaten heeft geleid. In de raadscommissie Stedelijke Ontwikkeling en Waterbeheer wordt regelmatig gesproken over de woningbouwproductie en is er zorg of de beoogde 30% sociale nieuwbouw woningen wel wordt gerealiseerd.

Doel van het onderzoek

Met het onderzoek wil de rekenkamer beoordelen of het gemeentelijke woningbouwbeleid en de instrumenten die daartoe worden ingezet doeltreffend en doelmatig zijn.

Voorlopige probleemstelling

Op welke wijze en met welk resultaat heeft de gemeente een bijdrage geleverd aan de verhoging van de woningbouwproductie en de woningvoorraad in de gemeente?

Uitvoeringsperiode

Eerste helft 2007. Dit onderzoek was al opgenomen in het onderzoeksprogramma 2006 en is doorgeschoven naar 2007 om de uitvoering van enkele verzoekonderzoeken in 2006 mogelijk te maken.

3.2 Preventieve en curatieve jeugdzorg

Korte schets context

Jeugdzorgbeleid neemt een bijzondere plaats in bij de gemeente Amsterdam. De gemeente is verantwoordelijk voor de preventieve jeugdzorg, de Stadsregio Amsterdam voor de curatieve jeugdzorg. Op 1 januari 2005 trad de Wet op de Jeugdzorg (Wjz) in werking. Sindsdien zijn provincies en stadsregio's verantwoordelijk voor jeugdzorgbeleid. De Stadsregio Amsterdam is opdrachtgever en financier van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (BJAA). BJAA stelt indicaties en betaalt zorginstellingen die de jeugdzorg uitvoeren. De wethouder Jeugd en diversiteit van de gemeente Amsterdam is portefeuillehouder jeugdzorg binnen de Stadsregio. De ambtelijke ondersteuning van de Stadsregio op het gebied van jeugdzorg is ondergebracht bij de Dienst Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente Amsterdam.

Onder de Wjz zijn gemeenten verantwoordelijk voor preventieve jeugdzorg. Volgens bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van VWS en de VNG bestaat deze taak uit:

1. Informatie en advies.
2. Signalering.
3. Toeleiding naar het hulpaanbod.
4. Licht pedagogische hulp.
5. Coördinatie van zorg op lokaal niveau.

Belang onderzoek

De jeugdzorg kent een grote maatschappelijke en politieke belangstelling. Incidenten trekken ruime aandacht. Daarnaast worden lange wachtlijsten onacceptabel geacht. Met een Manifest hebben de wethouders van de G4-steden bij het kabinet om meer verantwoordelijkheid en geld gevraagd. De gemeente is nu alleen verantwoordelijk voor de 'lichtere' gevallen, maar ondervindt ook problemen door de wachtlijsten bij BJAA.

Doel van het onderzoek

Met het onderzoek wordt primair de uitvoering van de gemeentelijke taken beoordeeld. Dit betekent dat zowel de preventieve jeugdzorg als de samenwerking met Bureau Jeugdzorg onderzocht wordt. Daarnaast heeft de gemeente ook alle belang bij de goede uitvoering van de jeugdzorgtaken van de Stadsregio. Daarom wordt mede onderzocht hoe de gemeente ervoor zorgdraagt dat de Stadsregio haar taken goed uitvoert.

Voorlopige probleemstelling

Voert de gemeente haar taken op het terrein van de jeugdzorg doeltreffend uit?

Uitvoeringsperiode

Tweede helft 2007

3.3 Kunstbeleid

Korte schets context

De gemeente Amsterdam wil met haar kunstbeleid een goed kunstzinnig en cultureel klimaat bevorderen, dat betekenis heeft voor de stad en zijn burgers, bezoekers en bedrijven. Op basis van deze missie is een visie voor de langere termijn geformuleerd in de 'Langetermijnvisie Cultuur 2015'. Deze visie legt verband tussen cultuur en sociale, economische en ruimtelijke domeinen. Het kunst- en cultuurbeleid voor de middellange termijn ligt vast in het programmakkoord, beleidsprogramma's en samenwerking met diverse partijen buiten de gemeente.

De uitvoering van het beleid is in handen van de gemeente en van culturele instellingen die de gemeente subsidieert. De uitvoering valt uiteen in de onderdelen: Kunstenplan (culturele instellingen, Amsterdams fonds voor de kunst), Beheer cultureel vastgoed (DMO Kunst en Cultuur voor de regie, externe partijen voor de uitvoering) en Beleidsprogramma's (aandeelhouderschap, creatieve industrie, internationale cultuurstad).

Belang onderzoek

De afgelopen jaren verschenen er berichten in de media die te denken kunnen geven over de wijze waarop Amsterdam uitvoering geeft aan het kunstbeleid. Voorbeelden daarvan zijn de lening aan Carré in 2004 (inmiddels door de gemeenteraad onderzocht), de problemen rond theater Cosmic en de kritiek van de kunstraad in maart 2006 op de uitvoering van het kunstbeleid.

Amsterdam neemt (inter-)nationaal een vooraanstaande plaats in op het gebied van kunst en cultuur. Met het kunstbeleid wil de gemeente dit in stand houden en liefst nog uitbreiden en versterken. De gemeente besteedt daarom in 2007 meer dan € 90 miljoen aan het kunstenplan.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is het beoordelen van de mate waarin en de wijze waarop de gemeente de voor het kunstbeleid gestelde doelen bereikt. Het onderzoek zal daarbij ingaan op het instrumentarium dat de gemeente inzet en de afwegingen die daaraan ten grondslag liggen.

Voorlopige probleemstelling

Wordt het kunstbeleid van de gemeente doelmatig uitgevoerd en worden de gestelde doelen bereikt?

Uitvoeringsperiode

Tweede helft 2007

3.4 Toezichtsonderzoek Wet toezicht accountantsorganisaties

Korte schets context

Op 1 oktober 2006 trad de Wet Toezicht Accountantsorganisaties (WTA) in werking. De wet stelt aan accountantsorganisaties en aan de daarbij werkzame accountants specifieke eisen die een onafhankelijke en deskundig functioneren moeten waarborgen. Op basis van de WTA heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) de plicht om toezicht te houden op het functioneren van accountantsorganisaties die belast zijn met wettelijke controles. De wetgever heeft bepaald dat gemeentelijke accountantsdiensten die accountantsverklaringen afgeven voor het maatschappelijk verkeer, waaronder ACAM, niet onder AFM-toezicht vallen. In de WTA is geregeld dat dit toezicht dient plaats te vinden door de rekenkamer of de rekenkamercommissie van de desbetreffende gemeenten. Hiertoe is in de gemeentewet artikel 184a opgenomen. De Rekenkamer Amsterdam heeft op grond van dit artikel sinds 1 oktober 2006 de wettelijke toezichtstaak op ACAM.

Ter voorbereiding op haar toezichthoudende taak heeft de rekenkamer de relevante wet- en regelgeving bestudeerd en overleg gepleegd met onder andere het ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Financiën en de AFM. Tevens is er overleg gevoerd met de rekenkamers van Rotterdam en Utrecht en de rekenkamercommissie van de gemeente Den Haag.

De Rekenkamer Amsterdam zal bij de toezichtstaak zoveel mogelijk de benaderingswijze en criteria van de AFM hanteren. Hierdoor wordt ACAM zoveel mogelijk getoetst aan regelgeving die ook geldt voor de private accountantskantoren. Over de bevindingen en conclusies zal de rekenkamer uiteraard aan de gemeenteraad rapporteren.

Belang van het onderzoek

De gemeenteraad is voor haar controlerende taak in belangrijke mate afhankelijk van de accountantsverslagen van ACAM. Het onderzoek van de rekenkamer levert informatie op over het onafhankelijk en deskundig optreden van ACAM en over de opzet en het functioneren van het interne en externe kwaliteitsbewakingsstelsel bij ACAM. Met het uitvoeren van het onderzoek vervult de rekenkamer haar wettelijke plicht om toezicht te houden op ACAM.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om vast te stellen of ACAM voldoet aan de eisen die voortvloeien uit de WTA en de NIVRA-verordening voor overheidsaccountantsdiensten, opdat de gemeenteraad weet dat zij kan steunen op het oordeel van ACAM.

Uitvoeringsperiode

Op basis van de WTA heeft de rekenkamer een doorlopende toezichtstaak. Het onderzoek zal verspreid over het jaar worden uitgevoerd. Rapportage is voorzien in de tweede helft van 2007.

4 Overige activiteiten

De rekenkamer verricht in 2007 naast de reguliere onderzoeken ook andere activiteiten, zoals het uitvoeren van vervolgonderzoek en het maken van een onderzoeksprogramma voor 2008. Hiervoor begroot de rekenkamer in 2007 ongeveer 150 dagen. Daarnaast begroot de rekenkamer 100 dagen voor onvoorziene activiteiten.

Vervolgonderzoek

Circa een jaar na de publicatie van een onderzoek gaat de rekenkamer na wat er met de aanbevelingen is gebeurd. In 2007 zal de rekenkamer vervolgonderzoek uitvoeren naar:

- Subsidiëring welzijnsinstellingen;
- Voortijdig Schoolverlaten;
- Schaderegeling Noord/Zuidlijn;
- Rekeningresultaat 2005;
- Meetbaarheid gemeten: beoordeling jaarplan 2007 (motie-Bruines).

Opstellen onderzoeksprogramma 2008

Lopende het jaar inventariseert de rekenkamer structureel welke onderwerpen mogelijk geschikt zijn voor onderzoek. Deze inventarisatie vormt de start van het in het najaar van 2007 op te stellen onderzoeksprogramma voor 2008.

Onvoorziën

De rekenkamer kiest voor enige vrije ruimte in het onderzoeksprogramma 2007 omdat de ervaring heeft geleerd dat er in de loop van het jaar ook capaciteit nodig is voor onvoorziene activiteiten of het eventueel plegen van een extra inzet op lopend onderzoek.

Naast het verrichten van onderzoek kan de rekenkamer tijdens onderzoek of anderszins op een specifieke kwestie stuiten die is gerelateerd aan de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van het gemeentelijk functioneren. Dit kan leiden tot een nadere verkenning, of zelfs onderzoek. In sommige gevallen zal de rekenkamer volstaan met het weergeven van bevindingen in de vorm van een rekenkamerbrief aan de gemeenteraad. Een rekenkamerbrief bevat concrete attentiepunten voor de raad, zodat de leden van de raad, als zij dat nodig achten, actie kunnen ondernemen.

Verzoekonderzoek

De gemeenteraad heeft op grond van de verordening op de rekenkamer de mogelijkheid verzoeken voor onderzoek tot de rekenkamer te richten. Als de Rekenkamer Amsterdam een verzoek honoreert moet rekening worden gehouden met afwijkingen in de onderzoeksprogrammering. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot uitstel of temporisering van een onderzoek uit dit onderzoeksprogramma.

Afstemming en samenwerking met derden

Met het oog op mogelijke samenwerking bij de opzet of uitvoering van onderzoeken voert overleg met diverse partijen binnen en buiten de gemeente.

Binnen de gemeente wordt in het reguliere overleg met de gemeentelijke Ombudsman en Bureau Integriteit verkend welke onderwerpen zich in de toekomst lenen voor afstemming dan wel samenwerking.

Buiten de gemeente overlegt de rekenkamer met de lokale rekenkamer (commissie)s in Rotterdam, Utrecht en Den Haag (G4) over vormen van samenwerking.

Deze taak is primair bij de directeur van de Rekenkamer Amsterdam neergelegd en valt buiten de genoemde 1200 beschikbare onderzoeksdagen.

5 Planning

In onderstaande figuur is de planning van de diverse producten van de rekenkamer weergegeven.

Product	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Nieuwe onderzoeken 2007				
Woningbouw				
Jeugdzorg				
Kunstbeleid				
Wet toezicht accountantsorganisaties				
Afronding onderzoeken 2006				
Re-integratiebeleid				
Inkoop ICT				
Vervolgonderzoek infrastructuur				
Vervolgonderzoek sociale veiligheid				
Overige activiteiten				
Vervolgonderzoek welzijn				
Vervolgonderzoek schoolverlaten				
Vervolgonderzoek Noord/Zuidlijn				
Vervolgonderzoek rekeningresultaat				
Vervolgonderzoek jaarplan				
Onderzoeksprogramma 2008				

R a

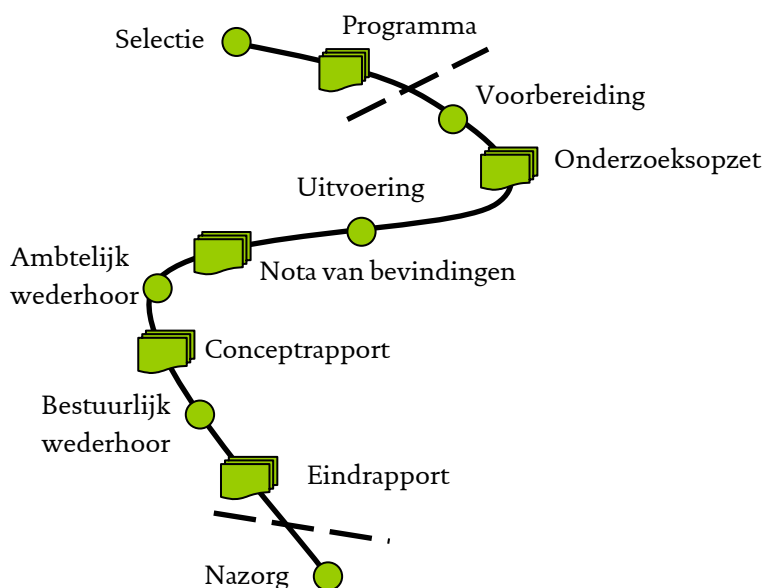
Bijlage 1 - Onderzoeksproces

B.1 Algemeen

De belangrijkste producten van de rekenkamer zijn de onderzoeksrapporten, waarin de uitkomsten van het onderzoek zijn neergelegd. Deze rapporten komen tot stand door een onderzoekproces dat bestaat uit zes stappen die elk tot een (tussen)product leiden, te weten:

Onderzoeksproces	Product
Selectie van onderwerpen	Onderzoeksprogramma
Voorbereiding van het onderzoek	Onderzoeksopzet
Uitvoering van het onderzoek	Nota van bevindingen
Ambtelijk wederhoor	Conceptrapport
Bestuurlijk wederhoor	Eindrapport
Nazorg	Rapportage bijvoorbeeld in jaarverslag

In onderstaande figuur is dit onderzoekproces schematisch weergegeven.

Hierna worden deze onderzoeksstappen nader toegelicht.

B.2 Selectie van onderwerpen

Er is een groot aantal onderwerpen dat in aanmerking komt voor onderzoek door de rekenkamer. Eerst wordt een groslijst met mogelijke onderwerpen opgesteld. Het gaat dan om onderwerpen:

- die betrekking hebben op door de gemeente vastgesteld beleid;
- waar een directe en herkenbare politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid aan te koppelen is.

Onderwerpen komen dus alleen op de groslijst als ze in de politiek bestuurlijke invloedssfeer van de gemeente liggen.

Vervolgens wordt uit de groslijst een keuze gemaakt. Bij deze selectie hanteren we de volgende criteria:

- risicodragendheid m.b.t. doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid;
- substantieel politiek, financieel of maatschappelijk belang;
- urgentie;
- toegevoegde waarde rekenkamer.

De selectie van onderwerpen mondt uit in een onderzoeksprogramma.

B.3 Voorbereiding van een onderzoek

Een onderzoek van de rekenkamer start met het nader specificeren en afbakenen van het onderwerp. Deze stap resulteert in een onderzoeksopzet, waarin onder meer aandacht wordt geschonken aan:

- doelstelling, probleemstelling en onderzoeksvragen;
- normen waaraan wordt getoetst om tot een oordeel te komen;
- onderzoeksopzet en planning.

De onderzoeksopzet wordt ter kennisneming toegestuurd aan de gemeenteraad, het college van B&W, de directeuren van de in het onderzoek betrokken diensten en eventuele externe organisaties waar het onderzoek zich op richt.

Mede aan de hand van de onderzoeksopzet worden met de betrokken gemeenteonderdelen afspraken gemaakt over bijvoorbeeld het aanleveren van de gegevens, de te interviewen personen en de planning van het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Gelet op de taken in de Verordening besteedt de rekenkamer bij haar onderzoek aandacht aan doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Hierbij komen drie algemene vragen aan de orde:

- Heeft men bereikt wat men wilde bereiken?
- Heeft men gedaan wat men moest doen en heeft men dat gedaan volgens de regels die daarvoor gelden?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Ongeacht of het nu om onderzoek naar doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid gaat, spreekt de rekenkamer zich per onderzocht onderwerp uit over een aantal 'vaste' onderdelen. Deze onderdelen hangen samen met het verloop van het beleidsproces: het formuleren en uitvoeren van beleid, de resultaten daarvan en de informatievoorziening daarover. De rekenkamer geeft steeds aan op basis van welke normen de rekenkamer tot haar oordelen komt.

B.4 Uitvoering van het onderzoek

Tijdens de uitvoering van het onderzoek verzamelt de rekenkamer gegevens via bijvoorbeeld dossier- en documentenonderzoek, interviews en enquêtes. Deze informatie gebruikt de rekenkamer bij het opstellen van een nota van bevindingen. De nota van bevindingen bevat de feitelijke onderzoeksbevindingen en de conclusies die daar uit voortvloeien.

B.5 Ambtelijk en bestuurlijk wederhoor

De rekenkamer zendt de nota van bevindingen aan de verantwoordelijke ambtenaren. De ambtenaren krijgen de gelegenheid commentaar te geven op feitelijke onjuistheden in de nota. Hiervoor hanteert de rekenkamer een reactietermijn van twee weken. De rekenkamer verwerkt het eventuele ambtelijke commentaar op de bevindingen en stelt het conceptrapport op. Dit conceptrapport bevat naast de bevindingen ook de algemene conclusies en aanbevelingen. Dit conceptrapport wordt voorgelegd aan de betrokken bestuurders met het verzoek te reageren op de conclusies en aanbevelingen. De rekenkamer hanteert hierbij een reactietermijn van twee weken. De bestuurlijke reactie wordt, eventueel met een nawoord van de rekenkamer, in het eindrapport opgenomen.

Hoewel de aard van een rekenkamerbrief gerelateerd is aan de actualiteit en om die reden een snelle procedure vergt zullen wij indien de zorgvuldigheid dat vereist ook een rekenkamerbrief voorleggen voor wederhoor

B.6 Publicatie

Het eindrapport wordt inclusief bestuurlijke reactie en nawoord openbaar gemaakt door de rekenkamer. De rekenkamer presenteert het rapport in een door haar belegde bijeenkomst aan de gemeenteraadsleden. Meestal wordt aansluitend een persconferentie gehouden.

B.7 Nazorg

De rekenkamer evalueert na publicatie intern de kwaliteit van het onderzoek. Daarnaast inventariseert de rekenkamer na verloop van tijd (bijvoorbeeld een jaar) welk gevolg er aan het onderzoek is gegeven:

- Waartoe heeft de behandeling van het rapport in de raad geleid?
- Welke toezeggingen heeft het college gedaan?
- Welke maatregelen hebben de gemeentelijke diensten of bedrijven genomen en welke effecten heeft dit gehad?

De rekenkamer neemt de resultaten van de nazorg op in haar jaarverslag, of als daar aanleiding toe is in een aparte publicatie.

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
email info@rekenkamer.amsterdam.nl

